

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๖๐/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๙/๒๕๖๓

วันที่ ๑๖ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง

นายสมบัติ พลเยี่ยม

ผู้ร้อง

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการจังหวัดอุดรธานี ที่ ๑
ศาลจังหวัดอุดรธานี ที่ ๒

ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายสมบัติ พลเยี่ยม (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายสมบัติ พลเยี่ยม (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการจังหวัดอุดรธานี (ผู้ถูกร้องที่ ๑) ยื่นฟ้องตนเป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดอุดรธานี (ผู้ถูกร้องที่ ๒) บรรยายฟ้องว่าผู้ร้องเป็นพนักงานธนาคารออมสินซึ่งเป็น รัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงการคลัง เป็นการบรรยายฟ้องไม่ถูกต้องเพราะผู้ร้องเป็นลูกจ้างของธนาคาร ออมสิน ต่อมาผู้ถูกร้องที่ ๒ พิพากษาลงโทษจำคุกผู้ร้อง ๔๕ ปี ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด ของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๑๑ ฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ หน้าที่โดยทุจริต ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าคำพิพากษาศาลจังหวัดอุดรธานีที่ลงโทษผู้ร้องในฐานะเป็นพนักงาน ขัดหรือแย้งกับคำพิพากษาศาลปกครองขอนแก่นและคำพิพากษาศาลแรงงานภาค ๔ ที่พิพากษาว่า

- ๒ -

ผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจมีสถานะเป็นลูกจ้าง จึงเป็นกรณีที่ศาลอื่นบังคับใช้กฎหมายแตกต่างกัน และอยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัย

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินรวม ๒ ครั้งว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ บรรยายฟ้องสถานะผู้ร้องเป็นพนักงานซึ่งไม่ถูกต้องและผู้ถูกร้องที่ ๒ ใช้กฎหมายไม่ถูกต้องในการพิจารณาพิพากษาคดีปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาไม่รับคำร้อง เนื่องจากเป็นการใช้ดุลยพินิจของพนักงานอัยการที่เป็นอิสระในการพิจารณาสั่งคดีและเป็นการใช้อำนาจตุลาการในการใช้ ติความ และให้เหตุผลทางกฎหมายในคำพิพากษา

ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ มีเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ทำให้ไม่สามารถยื่นคำร้องได้นั้น เป็นการลิดรอนสิทธิขั้นพื้นฐานของปวงชนชาวไทย จึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ (๒) ประกอบมาตรา ๔ ดังนี้

(๑) ผู้ร้องมีสถานะใดในรัฐวิสาหกิจ

(๒) การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่บรรยายฟ้องว่าผู้ร้องเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นการบรรยายฟ้องไม่ถูกต้อง ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้อง

(๓) การที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ พิพากษาลงโทษผู้ร้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๑๑ เป็นการวินิจฉัยสถานะของผู้ร้องไม่ถูกต้อง ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้อง

(๔) ขอให้ปล่อยตัวผู้ร้องจากการคุมขัง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิ

หรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่อยู่หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...” ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ บัญญัติว่า “บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ ... (๒) เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่าการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่บรรยายฟ้องว่าผู้ร้องเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นการบรรยายฟ้องไม่ถูกต้องและการที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ พิจารณาลงโทษผู้ร้องในฐานะเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นการวินิจฉัยสถานะของผู้ร้องไม่ถูกต้อง เป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้อง แม้ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าเป็นการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ (๒) แต่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตราดังกล่าวไม่ได้ให้สิทธิผู้ร้องที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ เพราะเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐ เมื่อพิจารณาเนื้อหาของคำร้องแล้วเป็นกรณีการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ซึ่งต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖

- ๔ -

และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาว่าไม่รับคำร้องของผู้ร้อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกาจึงเป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่นหรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสามบัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และเมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

(คำสั่งที่ ๖๐/๒๕๖๓)

[Handwritten signature]

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

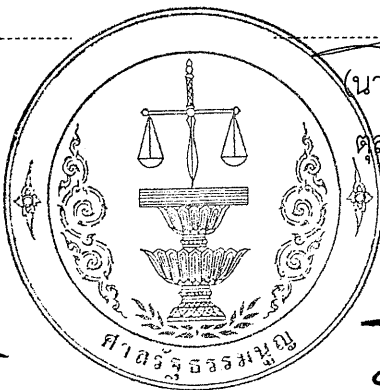
(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายจรินทร์ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ